

WIEŚCI ZE STRZELNA

WYDANIE OKOLICZNOŚCIOWE

Słowem wstępu

Oddajemy w Państwa ręce okolicznościowe wydanie *Wieści ze Strzelna*, poświęcone pamięci zamordowanego w naszym mieście **Leona Wesołowskiego**, ps. „Wichura”.

W roku 100. rocznicy urodzin przywracamy pamięć pochowanego na Nowym Cmentarzu w Strzelnie, w bezimiennym grobie żołnierza, żołnierza, który oddał

swe życie za wolną Polskę. Dziś upamiętniamy jego ofiarę w sposób szczególny: w obecności wielu gości i mieszkańców odsłaniamy tablicę, pomnik, składamy kwiaty i modlimy się.

Cześć i chwała bohaterom!

Burmistrz Strzelna
Dariusz Chudziński

Tablica upamiętniająca „Wichurę”
na ul. Inowrocławskiej

Polskie drogi do wolności

„Wichura” w mundurze z bronią

W powojennej Polsce nie godzili się na czwarty rozbiór Polski, którym był komunizm. Członkowie antykomunistycznego, partyzanckiego ruchu niepodległościowego na ziemiach polskich w latach 1944 - 1963. Kilkanaście tysięcy polskich „Wyklętych-Niezlomnych” powiedziało Jalcie i komunie NIE, i chwyciło za broń.

Pojałtańska rzeczywistość i uzurpatorska władza w Polsce z moskiewskiego nadania sprawiła, że tylko w konspiracji mogli krzewić idee Niezawisłej Polski.

Zdradzeni i osamotnieni przez zachód, walczyli z bronią w rękę z sowieckim okupantem. Komunistyczne władze nazywały ich „bandytami” i „faszystami”. Według komunistów mieli nie istnieć, myślenie o nich miało być zakazane, pamięć zapomniana.

W tym szczególnym dla Strzelna dniu honorujemy postać jednego z nich - **Leona Wesołowskiego**, ps. „Wichura”, na którego wyrok wydały: Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego z Mogilna (PUBP) i Milicja Obywatelska [MO].

Przysięga żołnierzy Armii Krajowej

W obliczu Boga Wszechmogącego
i Najświętszej Marii Panny, Królowej Korony Polskiej,
kładę swe ręce na ten Święty Krzyż,
znak Męki i Zbawienia,
i przysięgam być wiernym Ojczyźnie mej
Rzeczypospolitej Polskiej,
stać nieugięte na straży Jej honoru
i o wyzwolenie Jej z niewoli
walczyć ze wszystkich sił
– aż do ofiary życia mego.
Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej
i rozkazom Naczelnego Wodza
oraz wyznaczonemu przezeń Dowódcy Armii Krajowej
będę bezwzględnie posłuszny,
a tajemnicy niezłomie dochowam,
cokolwiek by mnie spotkać miało.
Tak mi dopomóż Bóg!

Leon Wesołowski – „Wichura” – Zielony Trójkąt

Leon Wesołowski, ps. „Wichura” (ur. 6.04.1924 r. – zamordowany 21.11.1945 r.) był zastępcą dowódcy Lucjana Najdrzała ps. „Marynarz”, który organizował struktury konspiracyjne, występujące później pod nazwą Zielonego Trójkąta.

Po aresztowaniu 31 lipca 1945 r. Lucjana Najdrzała, na którym 31.10.1945 r., w więzieniu we Wrześni dokonano wyroku śmierci, Leon przejął dowództwo nad oddziałem.

Razem z Lucjanem Najdrzałem, na rozstrzelanie skazano ośmioro członków grupy, po procesie bez obecności prokuratora i obrońców. Czworgu z nich, z racji młodego wieku, karę zamieniono na więzienie we Wronkach. Wojskowym składem orzekającym kierował Jan Zaborowski. Wszystkich oskarżono o przynależność do tajnej organizacji, mającej na celu obalenie „demokratycznego ustroju”.

Zielony Trójkąt był kilkunastoosobowym oddziałem młodych ludzi z okolicznych wsi i dezerterów z odrodzonego Ludowego Wojska Polskiego. Celem oddziału miało być zbieranie broni na własne potrzeby, rozbrajanie wojska polskiego i sowieckiej Armii Czerwonej oraz

MO i funkcjonariuszy podległych Ministerstwu Bezpieczeństwa Publicznego. Swoją działalnością obejmował powiaty: wrzesiński, gnieźnieński, koniński i mogileński.

Okoliczności zamordowania Leona w Strzelnie

Leon Wesołowski brał udział w wielu akcjach zbrojnych. Zginął w Strzelnie, wpadając w pułapkę zastawioną przez mogileński Urząd Bezpieczeństwa i Milicję Obywatelską. Został postrzelony w ramię na ul. Spichrzowej. Według raportu Wydziału do walki z bandytyzmem Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Poznaniu, rannego dobił UB-ek z Mogilna – Stanisław Holewiński. Nieorzytomnego „Wichurę” w nocy zabrano do szpitala, jednak nie można już było go uratować. W chwili śmierci miał tylko 21 lat. Położono go pod krzyżem, przy budynku Kasy Chorych na ul. Św. Ducha. UB tym samym miała nadzieję na zwabienie współtowarzyszy z oddziału. Narzeczoną „Wichury” Reginę aresztowano i w więzieniu kilkakrotnie zgwałcono, co sprawiło, że straciła dziecko, którego ojcem był Leon.

Jak wynika ze źródeł, śmierć „Wichury” była prawdopodobnie przypadkowa, ponieważ tego dnia UB i MO z Mogilna zorganizowało zasadzkę na czterech zbiegów z Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Mogilnie.

Leon Wesołowski z narzeczoną – Reginą Zielińską, ps. „Alicja”

Przebieg uroczystości

14.03.2024 roku

10:00 – konferencja poświęcona Śp. Leonowi Wesołowskiemu, Dom Kultury w Strzelnie

15.03.2024 roku:

9:30 – odsłonięcie tablicy w miejscu zamordowania „Wichury” ul. Inowrocławska

10:00 – Msza Św. żałobna w kościele Św. Trójcy, Plac Św. Wojciecha

11:00 – przemarsz ulicami miasta

11:30 – uroczystość odsłonięcia pomnika L. Wesołowskiego, Cmentarz ul. Sportowa

Leon Wesołowski

„Wichura” przyjechał do Strzelna wraz z grupą 14 żołnierzy, by odbić kolegę Arkadiusza Gazińskiego ps. „Jeleń”, aresztowanego przez funkcjonariuszy PUBP z Mogilna.

Anonimowy pochówek Leona Wesołowskiego odbył się na strzeleńskim Nowym Cmentarzu, 24 listopada 1945 r. Na pochówek wydał zgodę ówczesny burmistrz Leon Ornatk, który napisał: *Zezwala się na pochowanie zwłok zabitego w dniu 21.11.1945 w Strzelnie nieznanego z nazwiska. Zapis w Urzędzie Stanu cywilnego nie nastąpi, gdyż nie ma doniesienia urzędowego.*

Siostrze Leona, podobnie jak jego bliskiej rodzinie nie wolno było przyjeżdżać do Strzelna, a już w ogóle nie do pomyślenia było, by rodzina mogła opiekować się grobem.

Okładka książki Waldemara Handke „Zielony Trójkąt Wyklętych”

Leon Wesołowski z jednym z podkomendnych

Skład Komitetu Organizacyjnego

- Dariusz Chudziński – Burmistrz Strzelna
- Ks. Jan Kwiatkowski – Proboszcz Parafii Św. Trójcy w Strzelnie
- Ks. Marcin Modrzyński – Wikariusz Parafii Św. Trójcy w Strzelnie
- Paweł Gębala – Dyrektor Domu Kultury w Strzelnie
- Natalia Mikołajczak – Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Strzelnie
- Damian Rybak – Kustosze Muzeum im. Ottona i Bolesława w Strzelnie
- Jarosław Gębala – pracownik Urzędu Miejskiego w Strzelnie, koordynator uroczystości

Źródła zdjęć: E. Łukasiewicz

Opracowanie i skład Jednodniówki: IRGraphics media Irena Rymaszevska